

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI
GENEL SOSYOLOJİ VE METODOLOJİ PROGRAMI

78 KUŞAĞININ TOPLUMSAL BELLEĞİ VE TECRÜBESİ

(Doktora Tezi)

Hazırlayan:
20046021 Narin BAĞDATLI VURAL

Danışman:
Prof. Dr. Meral ÖZBEK

İSTANBUL-2011

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖNSÖZ	IV
ÖZET	V
SUMMARY	VI
1.GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı.....	1
1.2. Çalışmanın Yöntemi	10
2. KAVRAMSAL ARKA PLAN	19
2.1. Kuşak Kavramı ve Siyasal Kültür	19
2.1.1. Kuşak Kavramı	19
2.1.2. Kuşak ve Sosyalizasyon	25
2.1.3. Habitus	29
2.2. Toplumsal Bellek ve Tecrübe	33
2.2.1.Toplumsal Bellek, Kültürel Bellek ve Ulusal Bellek	35
2.2.2. Bellek Yitimi ve Geçmiş Hayaleti	44
2.2.3. Bellek ve Tarih İlişkisi	49
2.2.4. Geçmişle Hesaplaşma	54
2.2.5. Tecrübe	57
3. 78 KUŞAĞI'NIN YAŞAM ANLATILARINA GÖRE SİYASAL SOSYALİZASYON SÜRECİ	63
3.1. Siyasallaşma Dönemi.....	63
3.1.1. Tarihsel Önkoşullar	63
3.1.2. 78 Kuşağı'nın Aileleriyle İlişkileri.....	64
3.1.3. 68 Kuşağının Etkisi.....	69
3.1.4. Silahlı Sağın Etkisi	76
3.1.5. Siyasallaşmada Okul, Arkadaş, Toplantı ve Yayınların Etkisi.....	80
3.2. Bir Yaşam Tarzı Olarak Militanlık.....	88
3.2.1. Olay Tanıklığı: 1 Mayıs 1977 Katliamı.....	114
3.3. Örgütlenme Yapısı	121
3.4. Örgütlü Mücadelede Kadınların Konumu	130
3.5. Fraksiyonlaşma ve Çatışmalar	148

3.6. 12 Eylül Darbesi	151
3.6.1. Kaçaklık Dönemi	155
3.6.2. Gözaltı, İşkence	159
3.6.3. Uygulanan İşkence Karşısında İtiraf Edenlerin Durumu ve İtirafçılığa Yoldaşların Bakışı	161
3.7. Hapishane Süreci	162
3.8. Çocuklarıyla İlişkileri	176
3.9. 78 Kuşağı'nın Kendini Temsili ve Geçmişi Değerlendirmesi: “Kuşağı Tarih Sahnesine Çıkardık”	182
3.10. Mülakatlara İlişkin Genel Değerlendirme	190
4. 78 KUŞAĞI'NIN BELLEK MEKÂNLARI	196
4.1. Bellek Mekânı Olarak Romanlar	198
4.1.1. Tecrübenin Temsil Aracı Olarak Roman	198
4.1.2. “Siyasi Roman” Tartışmaları: 12 Mart ve 12 Eylül Romanları	202
4.1.3. 78 Kuşağı'nın Siyasi Sosyalleşmesinin ve Yaşam Akışının Romanlarda Temsili	214
4.1.3.1. Siyasallaşma Dönemi	214
4.1.3.1.1. Aileleriyle İlişkileri	214
4.1.3.1.2. 68 Kuşağı'nın Etkisi	217
4.1.3.1.3. Silahlı Sağın Etkisi	222
4.1.3.1.4. Siyasallaşmada Okul, Arkadaş, Toplantı ve Yayınların Etkisi	226
4.1.3.2. Bir Yaşam Tarzı Olarak Militalik	230
4.1.3.3. Örgütlenme Yapısı	239
4.1.3.4. Örgütlü Mücadelede Kadınların Konumu	244
4.1.3.5. Fraksiyonlaşma ve Çatışmalar	252
4.1.3.6. 12 Eylül Darbesi	255
4.1.3.7. Kaçaklık Dönemi	256
4.1.3.7.1. Yurtdışına Kaçış: Siyasi Mültecilik	258
4.1.3.8. Gözaltı, İşkence, Çözülme	261
4.1.3.8.1. İşkencede Tecavüz	261
4.1.3.8.2. İşkence Altında İtiraf ve İtirafçılığa Yoldaşların Bakışı	265

4.1.3.9. Hapishane Süreci.....	267
4.1.3.10. Eski Ögütlenme Yapısının Çöküşü ve Yeni Toplumsal Hareketlerle İlişkiler.....	273
4.1.3.11. 78 Kuşağı'nın Romanda Temsili ve Geçmişin Değerlendirmesi.....	276
4.1.4. 78 Kuşağı'nı Temsil Eden Romanlara İlişkin Genel Bir Değerlendirme.....	278
4.2. Bellek Mekanı Olarak Birgün Gazetesi	283
4.2.1. Olaylar Dizisi.....	287
4.2.1.1. 1 Mayıs 1977.....	288
4.2.1.2. 16 Mart 1978 Katliamı	290
4.2.1.3. Maraş Olayları.....	291
4.2.2. Fatsa Yerel Yönetim Deneyimi	293
4.2.3. 12 Eylül Darbesi	294
4.2.4. Hak Arama Mücadeleleri.....	295
4.2.5. 78 Kuşağı'nın Örgütlediği Paneller, Forumlar, Gösteriler, Mitingler.....	298
4.2.6. Ölüm İlanları, Anmalar.....	303
4.2.7. Dinamik Bir Bellek Mekanı Olarak Birgün Gazetesi.....	306
5. SONUÇ.....	308
6. KAYNAKLAR.....	321
7. ÖZGEÇMİŞ.....	329